

Datum behandeling in collegevergadering 16 september 2025	Datum behandeling in commissievergadering 16 oktober 2025	Datum behandeling in raadsvergadering 30 oktober 2025	Portefeuillehouder E. Spil
Raadsnummer 2025/66	Status Openbaar		

Titel
Cyclus N.V. als verbonden partij

Voorgesteld besluit

1. in te stemmen geen wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen met betrekking tot het verzoek om Cyclus N.V. aan te merken als verbonden partij;
2. het sturingsregime van de verbonden partij Cyclus N.V. aan te duiden als gemiddeld.

Publiekssamenvatting

De gemeente Ouder-Amstel wil gaan samenwerken met Cyclus voor de afvalinzameling. Dit kan als de gemeente aandelen koopt van Cyclus. Voor het kopen van de aandelen mag de raad nog wensen of opmerkingen geven over de samenwerking. Ook is het belangrijk dat de raad straks kan controleren of de samenwerking goed of slecht gaat. Om dit te kunnen bepalen moet het college de raad informeren. De raad mag zeggen hoeveel en wat voor informatie zij, per periode, wil ontvangen over Cyclus en de samenwerking. De afspraken over hoe de raad deze samenwerking kan controleren en bijsturen staan in de nota verbonden partijen. In dit voorstel wordt de raad gevraagd om geen opmerkingen te geven over de gewenste samenwerking met Cyclus. Ook vraagt het college of zij de raad 'gemiddeld' mogen informeren over de samenwerking.

Geheimhouding

n.v.t.

Aanleiding

Het huidige contract voor de afvalinzameling met GP Groot loopt van rechtswege af per 1 januari 2026. Marktverkenning wijst uit dat het aantal inschrijvers op de gemeentelijke aanbestedingsmarkt sterk is afgenomen en dat prijzen en voorwaarden minder gunstig zijn. Dit heeft geleid tot een verhoogde kwetsbaarheid rondom de cruciale zorgtaak van afvalinzameling. Als gevolg hiervan heeft de raad van Ouder-Amstel op 22 mei 2025 de intentie uitgesproken om toe te treden tot Cyclus N.V.

Argumenten

Met dit voorstel wordt Cyclus N.V. voorgedragen als verbonden partij met als sturingsregime gemiddeld. Dit sturingsregime is bepaald aan de hand van de Nota Verbonden Partijen van de gemeente Ouder-Amstel. Wanneer Ouder-Amstel aandeelhouder is van Cyclus kan de afvalinzameling quasi-inbesteed worden. De specifieke afvaldiensten die de gemeente Ouder-Amstel afneemt worden in een apart af te sluiten dienstverleningsovereenkomst (DVO) vastgelegd. Hiermee wordt de continuering van de cruciale zorgtaak afvalinzameling geborgd.

Verbonden partij

Op grond van artikel 160 van de Gemeentewet is deelname aan een verbonden partij mogelijk ter behartiging van een daarmee te dienen algemeen belang. Het college is bevoegd om te besluiten tot deelname aan de verbonden partij, echter niet eerder dan

dat zij de gemeenteraad in de gelegenheid heeft gesteld tot het uiten van eventuele wensen en bedenkingen. Omdat er sprake is van een private partij (naamloze vennootschap) is het Burgerlijk Wetboek van toepassing. Er is sprake van een verbonden partij als de gemeente daar zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft. Dat is in dit geval aan de orde.

Financieel belang

Van een financieel belang is sprake. De gemeente Ouder-Amstel is voornemens om aandelen te verwerven voor een bedrag van € 252.500.

Bestuurlijk belang

Indien de portefeuillehouder Financiën deel gaat nemen aan de AVA is er sprake van een bestuurlijk belang. Hieronder onder het kopje 'waarom een verbonden partij' wordt dit nader toegelicht.

Waarom een verbonden partij?

Om deze vraag nader te beantwoorden zijn de criteria uit paragraaf 2.2 van de Nota Verbonden Partijen doorlopen.

Vraag	Toelichting
Dient de samenwerking het publiek belang?	Toetreden tot Cyclus N.V. biedt de gemeente Ouder-Amstel een duurzame, betrouwbare en flexibele oplossing voor de afvalinzameling.
Welke verantwoordelijkheid heeft de gemeente als overheidsorgaan?	Afvalinzameling is een gemeentelijke zorgtaak is.
Wat is het maatschappelijke effect?	In het Coalitieakkoord 2022 - 2026 is opgenomen dat de gemeente een actieve bijdrage levert aan de verduurzaming van de leefomgeving van de inwoners. Dit doet de gemeente door verdere stappen te zetten in circulaire inkoop en te werken aan het circulair maken van de grondstoffenketens. De ambities van de overheids-NV Cyclus sluiten hierbij aan.
Welke voordelen biedt de samenwerking	Cyclus biedt flexibiliteit in het aandeelhouderschap en de dienstverlening en de financiële aspecten voor het gevraagde aandeelhouderschap en de dienstverlening. Dit zorgt voor een goede balans tussen de verschillende elementen en waarborgt de continuïteit en kwaliteit van de afvalinzameling.
Hoe worden risico's beheerst?	De verbonden partij past risicobeheersing toe, maar hangt geen financiële bedragen aan de risico's. Daardoor is het niet mogelijk om risico's te classificeren op basis van kans x gevolg, zoals het BBV voorschrijft.
Welke sturingsmogelijkheden zijn er?	Aandeelhoudende gemeenten hebben, als aandeelhouders van Cyclus, statutair o.a. de bevoegdheid voor het vaststellen van de jaarlijkse begroting en het investeringsplan. Bij een gemiddeld risicoprofiel is in de nota verbonden partijen bepaald dat het college de begroting van de verbonden partij ter zienswijze voorlegt aan de gemeenteraad en dat de jaarstukken van de verbonden partij in de raad worden geagendeerd.

Wat is de democratische legitimatie	Bij wijzigingen in het afvalbeleid kunnen de inwoners participeren. Cyclus is een uitvoeringsorganisatie.
-------------------------------------	---

Vertegenwoordiging in verbonden partij in kader van Governance

De gemeente vervult, doorgaans, twee rollen binnen de verbonden partijen: de rol van eigenaar en de rol van opdrachtgever. De eigenaarsrol richt zich vooral op de continuïteit en de levensvatbaarheid van Cyclus. De opdrachtgeversrol richt zich op de afvaldiensten die Cyclus levert in het kader van gemeentelijk beleid. De nota verbonden partijen vraagt om een scheiding van de opdrachtgever- en eigenaarsrol om rolconflicten te voorkomen. Wanneer de portefeuillehouder Financiën de eigenaarsrol krijgt, is deze scheiding bij de gemeente Ouder-Amstel van toepassing.

Regie en verantwoording in kader van governance

Gelet op de actieve regierol en de verantwoordingsplicht van de gemeente is het wenselijk dat onze verbonden partijen het belang van een goede governance uitdrukkelijk onderschrijven. Jaarlijks wordt door een onafhankelijke accountant een controle op de jaarrekening van Cyclus uitgevoerd. De Raad van Commissarissen (RvC) houdt daarnaast toezicht op (het beleid van) de directie en de algemene gang van zaken bij Cyclus en richt zich daarbij op het belang van de onderneming. Vanaf 1 januari 2016 hebben de gemeenten, als aandeelhouders van Cyclus, statutair meer bevoegdheden gekregen en stellen zij o.a. jaarlijks de begroting en het investeringsplan vast. Verder zal de gemeente Ouder-Amstel zich inspannen, samen met de andere aandeelhoudende gemeenten, dat Cyclus efficiënt en effectief de taken uitvoert. Ontwikkelingen omtrent de governance zullen wij vermelden in de paragraaf verbonden partijen van de begroting.

Informatieveiligheid

Cyclus is ISO 27001 gecertificeerd. In het kader van de dienstverleningsovereenkomst zullen verdere afspraken worden gemaakt over informatiebeveiliging en privacy.

Wet Normering inkomens (WNT)

De beloning van de directie voldoet aan de WNT, dit wordt jaarlijks door een onafhankelijke accountant getoetst.

Sturing verbonden partij

De sturing valt uiteen in twee onderdelen: financieel en bestuurlijk belang.

Financieel belang

Bij toetreding wordt een eenmalige investering gedaan. Het gaat om de aankoop van 14.532 aandelen tegen een intrinsieke waarde van € 17,38 per aandeel. Voor de gemeente Ouder-Amstel bedraagt de investering € 252.500.

De jaarlijkse afvalkosten van Cyclus bedragen circa € 700.000 en zijn op grond van de Nota Verbonden Partijen als hoog aan te merken. Hoewel de solvabiliteit op een gemiddeld risico wijst en de jaarrekeningresultaten van de afgelopen jaren positief zijn, leiden de financiële relatie, de mogelijkheid tot uittreding en de hoge jaarlijkse exploitatie-uitgaven tot een hoog financieel belang en een hoog risicoprofiel. De gemeente kan na toetreding uittreden, maar dit vereist de verkoop van aandelen aan de zittende aandeelhouders of aan Cyclus zelf, wat financiële consequenties met zich meebrengt.

Bestuurlijk belang

Het bestuurlijk belang is aan te duiden als gemiddeld. De belangen sluiten aan bij die van de gemeente, de gemeente heeft invloed op de samenstelling van het bestuur via de AVA van Cyclus. Er is vertrouwen op basis van de gesprekken met de directie en medewerkers van Cyclus en de ervaringen opgehaald bij andere gemeenten die al aangesloten zijn bij Cyclus. Periodiek wordt verantwoording afgelegd over de

dienstverlening en er zijn goede prestatieafspraken geformuleerd. Wel dient opgemerkt te worden dat de maatschappelijke impact hoog is ten aanzien van de dienstverlening. Alle inwoners van de gemeente Ouder-Amstel krijgen met de dienstverlening van Cyclus te maken.

Sturingsregime

Het financieel belang in ogenschouw nemende zou het sturingsregime op hoog uitkomen. Het sturingsregime is echter als gemiddeld' aangeduid. De argumentatie hiervoor is dat Cyclus beleidsarm is: het is een uitvoeringsorganisatie. Verder laat Cyclus al jaren positieve resultaten zien en de solvabiliteit is hoog. Een alternatief zou zijn het sturingsregime als hoog aan te duiden en dit, indien gewenst, na enkele jaren bij te stellen tot gemiddeld.

Risico's en overige aandachtspunten

De raad kan ervoor kiezen om wensen en bedenkingen in te dienen. Deze wensen en bedenkingen worden meegenomen bij de definitieve besluitvorming. Afhankelijk van de aard van de wensen en bedenkingen is het de vraag welke consequenties dit met zich meebrengt.

Financiële aspecten

Beoordeling van het (structurele) resultaat na bestemming

Op basis van de structurele resultaten na bestemming over de afgelopen jaren is sprake van een laag financieel risico. Cyclus heeft in de afgelopen jaren consequent positieve resultaten na bestemming laten zien (bron jaarrekeningen Cyclus).

Rekening in lijn met de begroting

De rekening sluit aan bij de begrotingscyclus. Er is een meerjarenraming en de raming voor het lopende jaar wordt bijgesteld op basis van een nieuw prognostisch beeld. Daarmee wordt voldaan aan het criterium dat de rekening in lijn is met de begroting.

Risicomanagement & weerstandsvermogen

De verbonden partij past risicobeheersing toe, maar hangt geen financiële bedragen aan de risico's. Daardoor is het niet mogelijk om risico's te classificeren op basis van kans x gevolg, zoals het BBV voorschrijft. Hierdoor ontbreekt een kwantitatieve onderbouwing van het benodigde weerstandsvermogen en kan niet goed worden vastgesteld of dit voldoende is.

Solvabiliteit

Op basis van de solvabiliteitsratio's van de afgelopen jaren is sprake van een gemiddeld risico. Voor de beoordeling is aansluiting gezocht bij het gemeentelijk toezichtkader. De Solvabiliteit voor 2021 tot en met 2024 lag boven de 30% (bron jaarrekeningen Cyclus).

Financiële aansprakelijkheid

Het financiële risico is beperkt tot de waarde van de deelneming. In de balans is de aankoopprijs van de aandelen als boekwaarde opgenomen. Risico ontstaat wanneer de economische waarde van het aandelenpakket lager ligt dan deze aankoopprijs. Bij verkoop vindt in principe overdracht plaats aan zittende aandeelhouders of aan Cyclus zelf, wat financiële gevolgen kan hebben.

Aandelenkapitaal

De investering bedraagt € 252.500 voor de gemeente Ouder-Amstel. De definitieve waarde van de aandelen is vastgesteld door een onafhankelijk accountant.

Inzamel- (en deels) verwerkingskosten

De afvalinzameling en de verwerking van een aantal specifieke afvalsoorten is vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst DVO. De kosten voor de dienstverlening (circa

€ 700.000) van Cyclus liggen naar verwachting in lijn met de marktontwikkelingen en de tarieven van andere overheids-NV's maar aanzienlijk hoger dan hetgeen er nu in de begroting beschikbaar is. Dit zal niet leiden tot een financieel beslag op het begrotingssaldo, aangezien dit een kostendekkende exploitatie betreft, maar tot een stijging van de afvalstoffenheffing.

De financiële gevolgen van de aanschaf van de aandelen en de jaarlijks afvalkosten van de dienstverleningsovereenkomst met Cyclus zijn in de ontwerpbegroting 2026 verwerkt.

Juridische grondslag

Op grond van artikel 160 van de Gemeentewet is deelname aan een verbonden partij mogelijk ter behartiging van een daarmee te dienen algemeen belang.

Duurzaamheid

In het Coalitieakkoord 2022 - 2026 is opgenomen dat de gemeente een actieve bijdrage levert aan de verduurzaming van de leefomgeving van de inwoners. Dit doet de gemeente door verdere stappen te zetten in circulaire inkoop en te werken aan het circulair maken van de grondstoffenketens. Dat betekent dat er minder (rest)afval geproduceerd wordt en dat grondstoffen gescheiden worden ingezameld en worden gerecycled om opnieuw te kunnen worden gebruikt.

De ambities van Cyclus sluiten hier bij aan. De gemeente kan hierdoor gebruik maken van de kennis en kunde van dit bedrijf. Tevens kan de gemeente meeliften op pilots, campagnes en technische/sociale innovaties vanuit Cyclus, waarbij ook andere stakeholders voor de circulaire economie betrokken zijn. Met andere woorden, de gemeente Ouder-Amstel treedt toe tot een relevant en slagkrachtig netwerk om aan haar duurzame ambities te werken.

Participatie

Afvalinzameling is een gemeentelijke zorgtaak, omdat er geen beleidskeuzes worden gemaakt, is participatie in de zin van het betrekken van inwoners niet aan de orde. Bij het formuleren van het afvalbeleid en de duurzaamheidsdoelstellingen die behaald kunnen worden met de inzameling is er wel inwonerparticipatie geweest.

Communicatie

De gemeente Ouder-Amstel en Cyclus zullen gezamenlijk een persbericht opstellen om de samenwerking kenbaar te maken. Ook zullen de inwoners voor 1 januari 2026 geïnformeerd worden. Indien er zaken rond de inzameling wijzigen, wat vooralsnog niet de verwachting is, dan zullen de inwoners hierover ook uitgebreid geïnformeerd worden.

Realisatie en vervolg

Met dit raadsvoorstel wordt de raad de mogelijkheid gegeven om wensen of bedenkingen ter kennis van het college te brengen ten aanzien van het aangaan van samenwerking met Cyclus N.V. als verbonden partij. Na besluitvorming door de raad volgt een definitief besluit van het college (verbonden partij) waarin eventuele wensen en opvattingen en zaken rondom toestemming worden betrokken. Vervolgens zal de aandeelhouders-overeenkomst en de dienstverleningsovereenkomst ondertekend worden.

De bewaking van de opdrachtgeversrol (uitvoering DVO) ligt bij DUO+. Omdat Cyclus een uitvoeringsorganisatie is die het beleid uitvoert. De voorbereiding van de AVA zal in nauwe samenwerking tussen de gemeente en DUO+ plaatsvinden.

Bijlagen

Geen